

Persconferentie ACV-ABVV-ACLVB

Ons voorstel voor een gezonde en rechtvaardigere begroting

1. Doelstelling

De doelstelling van het gemeenschappelijk vakbondsfront (GVF) is om in de publieke opinie en bij beleidsmakers duidelijk te maken dat er wél alternatieven bestaan voor brute besparingen in de sociale bescherming en de overheidsdiensten, dat je met een rechtvaardige fiscaliteit dezelfde bedragen kunt ophalen.

België wordt geconfronteerd met een sociale achteruitgang die sinds 80 jaar niet gezien is. De vakbonden aanvaarden deze achteruitgang niet. We stellen als GVF globale pistes voor, een menu aan begrotingsmaatregelen dat ruimte creëert om opnieuw sociale uitgaven te financieren, om een kwaliteitsvolle openbare dienstverlening te garanderen én om asociale maatregelen terug te draaien.

2. Problematische begrotingskeuzes door Arizona

De begrotingsbeslissingen voor 2026 voorzien opnieuw zware besparingen op sociale en publieke uitgaven, een daling van fiscale en parafiscale inkomsten en een verschuiving van belastingdruk naar werknemers. Ondanks deze besparingen bereikt het begrotingstekort een historisch dieptepunt tegen het einde van de legislatuur. Als de ARIZONA-trein zo verder gaat, hebben we op het einde van de rit dus meer ongelijkheid én een hoger begrotingstekort.

Deze regering rekende zich rijk bij haar aantreden door een begrotingstraject voor te leggen waarin, naast directe besparingen in de sociale zekerheid, voor 8 miljard (een derde van de oefening) gerekend wordt op terugverdieneffecten. Slechts 6% (1,4 miljard) zou door de sterkste schouders worden gedragen.

Die onrealistische aanzet, ook benoemd door het Rekenhof, zorgde voor nieuwe brutale aanpassingen bij de begrotingsopmaak 2026, zoals beslist in november 2025. Opnieuw is er gekozen om vooral werknemers rechtstreeks en onrechtstreeks de rekening te laten sluiten door het invoeren van een dubbele gedeeltelijke indexsprong voor lonen en uitkeringen, het verhogen van de btw en accijnzen en het beperken van de groeinorm in de gezondheidszorg. Ook de zieke werknemers worden geviseerd al besparingspost, met opnieuw heel onrealistische cijfers. Keer op keer worden rechten afgebouwd, zonder realistische begrotingscijfers af te kloppen, waardoor uitvoering gegeven wordt aan de bewuste strategie “starve the beast”.

We stellen bij de begroting 2026 vast dat:

- **De besparingen louter dienen om het georganiseerde gebrek aan inkomsten te financieren.** Het begrotingstekort staat op het hoogste niveau in decennia, ondanks zware besparingen op sociale uitgaven en publieke diensten. Het is cruciaal om maatregelen te nemen die vooral de daling van fiscale en parafiscale inkomsten aanpakken, zodat de structurele onderfinanciering van de sociale zekerheid en de publieke diensten wordt gestopt.
- De daling van de overheidsinkomsten is het gevolg van een **onverantwoord fiscaal en parafiscaal beleid**. Enerzijds worden de belastingtarieven verlaagd, maar zonder financiële compensatie. Anderzijds wordt de belastbare basis uitgehold door de overstap van klassieke arbeidsovereenkomsten naar flexibele en atypische statuten, alternatieve verloningsvormen en managementvennootschappen.
- Er wordt een **oneerlijk fiscaal beleid** gevoerd: de belasting op arbeidsinkomsten onevenredig hoog, terwijl kapitaalinkomsten minder zwaar worden belast. Dit heeft een negatieve impact op de solidariteit en het financieringsmodel van de sociale zekerheid.

3. Alternatieve voorstellen

Het GVF stelt een menu aan alternatieven voor op basis van volgende principes:

- Een fiscaal stelsel waarbij iedere euro die wordt verdiend op dezelfde manier behandeld wordt, waardoor een verschuiving van de belastingdruk van arbeid naar kapitaal mogelijk wordt.
- De lekken in overheidsinkomsten dichten en opvullen, o.a. door parafiscale uitzonderingen en alternatieve statuten eerlijker te belasten.
- Beperking, opvolging én evaluatie van toegekende bedrijfssubsidies en fiscale uitgaven waarvan het economisch nut twijfelachtig is.
- Meer vrijheid bij de loonvorming.

Onderstaand geven we een meer gedetailleerd overzicht. We baseren ons maximaal op reeds doorgerekende voorstellen waarvan de opbrengst dus door officiële bronnen is bepaald, uitgedrukt voor 2026. Dat neemt niet weg dat er in veel gevallen bijkomende bijsturing nodig is, met ook een potentieel hogere opbrengst.

a. Een euro is een euro: balanceer belastingdruk arbeid en kapitaal/vermogen

Inkomsten uit arbeid worden onevenredig hoog belast ten opzichte van inkomen uit kapitaal. Dat is economisch én sociaal niet wenselijk, want het vergroot de ongelijkheid en zorgt voor een verkeerde allocatie van financiële middelen in de samenleving.

Een globalisering van alle inkomsten in de personenbelasting is een oplossing. Door alle inkomsten uit financieel vermogen en onroerend goed samen met de inkomsten uit arbeid in de grondslag van de personenbelasting op te nemen, wordt via een globalisering in de personenbelasting de fiscaliteit eenvoudiger, doorzichtiger en rechtvaardiger. Een euro is een euro. Ook de OESO kwam in het kader van het landenrapport over België van 2022 met een gelijkaardige aanbeveling voor een fiscale hervorming door bijvoorbeeld een progressieve dual income tax toe te passen.

Deze ingrepen kunnen toelaten de fiscale barema's aan te passen zodat de belastingdruk op inkomen uit arbeid daalt en deze op inkomen uit vermogen effectief stijgt. Het Planbureau gaf aan in haar doorrekening van de partijprogramma's dat een dergelijke hervorming tot meer dan **12,9 miljard euro** kan opleveren.

b. Herstel de lekken in de overheidsinkomsten

- **Managementvennootschappen:** Het afschaffen van het verlaagd tarief en het beperken van uitzonderingsregimes zoals VVPR-bis zorgen voor een beperking van de vervennootschappelijking en een meer gelijke behandeling van ondernemingen. Daarnaast zijn nog fiscale én arbeidsrechtelijke ingrepen wenselijk om een verschuiving van statuten omwille van fiscale optimalisatie tegen te gaan.

Besparing: €526 miljoen

- **Gelijk loon voor gelijk werk:** Flexi-jobs en studentenarbeid leiden tot een significant verlies aan sociale bijdragen. Door deze vormen van tewerkstelling beter te reguleren, kunnen de inkomsten voor de sociale zekerheid stijgen én kan een betere sociale bescherming worden geboden. Verschillende vormen van alternatieve verloningen zijn momenteel een zuivere ontwijking van eerlijke bijdragen.

Potentiële opbrengst

- Bijdragen voor flexi-jobs: €380 miljoen
- Bijdragen voor studentenarbeid: €750 miljoen

- **Evaluatie en inperking loonsubsidies:** Loonsubsidies bedragen momenteel 11 miljard euro. Ondanks dit omvangrijke en steeds toenemend bedrag werden deze nooit getest op hun effectiviteit. Bovendien worden ongezonde arbeidsvormen op deze manier fiscaal en parafiscaal ondersteund. Deze subsidies moeten tegen het licht gehouden worden in het kader van de huidige begrotingsoefening. De subsidies voor ploegen, nachtarbeid en overuren moeten ingeperkt worden. Flexibiliteit moet gecompenseerd worden door bedrijven, niet door de overheid. Kortingspercentages worden ingeperkt zodat een besparing wordt gerealiseerd van 25% op loonsubsidies voor nacht-, ploegenarbeid en overuren. Het budget voor loonsubsidies in het kader van O&O wordt met 20% beperkt.
- **Kortingen op de vennootschapsbelasting (fiscale uitgaven) evalueren en beperken:** Fiscale vrijstellingen of uitgaven zijn kortingen op de 'normale' tarieven voor bepaalde categorieën van ondernemingen. Ondermeer volgende uitgaven zijn niet te verantwoorden en leveren aanzienlijk besparingen op:
 - a. Ruime aftrek van definitief belaste inkomsten (DBI) (1,05 mia in conservatief scenario)
 - b. Innovatie-aftrek in de vennootschapsbelasting (1 mia)
 - c. Terugbetaling accijnzen beroepsdiesel 0,5 mia)
- **Kortingen op werkgeversbijdragen aan de sociale zekerheid:** Deze kortingen zorgen voor minderinkomsten in de sociale zekerheid. Hierbij is de bijdragevermindering op de eerste aanwerving een uitgesproken voorbeeld, maar ook de ongefinancierde taxshift slaat nog jaarlijks een gat van 4 miljard in de begroting. Alleen al het schrappen van de korting voor eerste aanwerving is een meeropbrengst van €620 miljoen.

c. Overige maatregelen

- Vrije loonvorming door een hervorming loonwet '96: als de brutolonen mee stijgen met inflatie en productiviteit, stijgen ook de fiscale en parafiscale inkomsten. Lonen dragen immers meer bij aan de begroting dan winsten. Zo wordt de koopkracht beschermd en de staatskas versterkt. Tot €360 miljoen extra inkomsten.
- Besparen op pharma: door de toepassing van een fair price calculator zoals deze ontwikkeld werd door de *International Association of Mutual Benefit Societies* (AIM) voor geneesmiddelen wordt de prijszetting eerlijker en dalen de uitgaven voor medicijnen. Dit komt zowel de patiënt als de overheid ten goede. Besparing op de – in eerste instantie – 25 duurste medicijnen, bedraagt zo 237 miljoen euro.
- Gerichter inzetten middelen langdurige ziekte: Door de periode van gewaarborgd loon te verlengen en de statuten te harmoniseren, kan efficiënter met de middelen worden omgesprongen. Dit stimuleert re-integratie en voorkomt misbruik. Besparing: €560 miljoen.

4. Bijlage: technisch overzicht

	Wat?	Beschrijving	Opbrengst 2026	Bron
1	Globalisering alle inkomsten in de personenbelasting. Een euro is een euro.	Inkomsten uit arbeid, financieel vermogen (intresten, dividenden, meerwaarden) of onroerend komen (huur) worden samen met in de grondslag van de personenbelasting opgenomen en progressief belast.	€ 12,9 miljard	Planbureau, doorrekening partijprogramma's 2024 (GROEN)
2	Aanpak MGMT-vennootschappen	Afschaffen verlaagd tarief Andere maatregelen (niet berekend): • Verhoogd min. loon • Invoering minimumkapitaal • Afschaffen vruchtgebruik • Tarief VVPR (18% naar 30%)	€ 526 miljoen	FOD Financiën (fiscale uitgaven)
3	Eerlijke bijdragen op flexi-jobs	Bijdragen via IPP en RSZ (WG betalen bijdrage van 28%, WN niets)	€ 380 miljoen	RSZ (+ eigen berekeningen)
4	Eerlijke bijdragen op studentenarbeid	Normale bijdragen via RSZ en toekenning bijhorende sociale rechten.	€ 750 miljoen	RSZ (+ eigen berekeningen)
5	Eerlijke bijdrage op alternatieve verloning	Heffing van werkgeversbijdragen op alternatieve verloning: bedrijfswagens, eigen huis, winstpremies, aandelenopties, huispersoneel en aftrek beroepskosten.	€ 756 miljoen	Planbureau, doorrekening partijprogramma's 2024 (GROEN)
6	Evaluatie en inperking loonsubsidies	Loonsubsidies bedragen momenteel 11 miljard euro. Deze werden nooit getest werden op hun effectiviteit. Kortingspercentages worden ingeperkt zodat een besparing wordt gerealiseerd van 25% op loonsubsidies voor nacht-, ploegenarbeid en overuren. Het budget voor loonsubsidies in het kader van O&O wordt met 20% beperkt.	€ 890 miljoen	Eigen berekeningen
7	Kortingen op de vennootschapsbelasting inperken: DBI-aftrek	- Verscherpen participatievoorwaarde DBI-aftrek; - Opheffen gunstregime DBI-bevek, - Impact verscherpen participatievoorwaarde op het meerwaardestelsel. Verdere aanscherping mogelijk (niet berekend)	€ 1,05 miljard	Planbureau, doorrekening partijprogramma's 2024 (GROEN)
8	Kortingen op de vennootschapsbelasting inperken: Innovatie-aftrek	Afschaffing van de innovatie-aftrek in de vennootschapsbelasting, gezien evaluatie Rekenhof	€ 1 miljard	FOD Financiën, Fiscale uitgaven
9	Kortingen op de vennootschapsbelasting inperken: beroepsdiesel	Stopzetting terugbetaling accijnzen beroepsdiesel	€ 500 miljoen	FOD Financiën, Fiscale uitgaven

10	Uitfasering korting op eerste aanwerving	Inperkingen van de kortingen op werkgeversbijdragen aan de sociale zekerheid	€ 620 miljoen	Beheerscomité RSZ
11	Afschaffing plafond sociale bijdragen zelfstandigen.	In plaats van een degressief systeem, leggen we één tarief van 20,5% vast.	€ 700 miljoen	FOD Financiën
12	Loonvorming vrijmaken	Wet van '96 hervormen zodat lonen in lijn stijgen met inflatie én productiviteit.	€ 360 miljoen	Eigen berekeningen, premisses Planbureau
13	Besparing op pharma	Invoering van een faire prijs voor alle geneesmiddelen, rekening houdend innovatiekosten en winstmarges	€ 237 miljoen	International Association of Mutual Benefit Societies (AIM)
14	Verlenging periode gewaarborgd loon bij ziekte	Harmonisatie en verlenging naar twee maanden	€ 575	RIZIV
	Totaal		€ 21,2 miljard	

Parlementaire petitie voor een rechtvaardige fiscaliteit

De Belgische begroting staat onder druk. Een nieuw evenwicht is nodig met het oog op economische ontwikkeling en het behoud van de welvaart. We stellen vast dat de maatregelen die de regering voor ogen heeft het land niet uit de budgettaire impasse zullen halen. Bovendien treffen ze onevenredig hard het merendeel van de bevolking – in het bijzonder de werknemers, de gepensioneerden en andere uitkeringsgerechtigden. Binnen deze bevolkingscategorieën betalen de vrouwen een zware prijs.

Ondertussen kunnen de rijkste landgenoten ongehinderd belastingen blijven ontduiken. Ondernemingen blijven ondoelmatige subsidies ontvangen die niet bijdragen aan de economische welvaart van het land. Inkomsten uit arbeid worden bovenmatig belast, terwijl inkomsten uit kapitaal slechts zeer beperkt bijdragen aan de staatsinkomsten.

In België draagt de rijkste 1% gemiddeld 23% van zijn inkomen af aan de overheid tegenover 43% voor de middeninkomens.

Vakbonden en tal van fiscale experts stellen alternatieven voor om het evenwicht in de belastingdruk van elke belastingplichtige te herstellen. De bedoeling is dat iedereen – in verhouding tot zijn inkomensniveau – op een meer evenredige manier bijdraagt aan de financiering van infrastructuur en diensten die iedereen ten goede komen.

Gezien het gebrek aan ambitie van de federale regering op het gebied van belastinginkomsten, vragen we het parlement de nodige initiatieven te nemen om het begrotingsevenwicht te herstellen.

Om tot een rechtvaardiger begrotingsevenwicht te komen vragen we dat het parlement zich buigt over de volgende fiscale maatregelen:

1. een vermogenskadaster als beleidsinstrument om inkomsten en vermogen transparant in kaart te brengen;
2. de vermelding in de belastingaangifte van alle reële inkomsten en voordelen tijdens het betrokken jaar;
3. meer progressiviteit in de belasting zodat wie meer inkomsten ontvangt, meer bijdraagt, en een beter evenwicht tussen de belasting van inkomsten uit arbeid en van inkomsten uit kapitaal.

Als we met deze petitie 25.000 handtekeningen verzamelen, is het federale parlement, het hart van onze democratie, wettelijk verplicht naar ons te luisteren.

Van solidariteit wordt iedereen beter. Laten we ook solidair zijn in de belastingaangifte.

Bert Engelaar, voorzitter ABVV

Selena Carbonero Fernandez, *algemeen secretaris* ABVV

Ann Vermorgen, voorzitter ACV

Marie-Hélène Ska, *algemeen secretaris* ACV

Gert Truyens, voorzitter ACLVB

Olivier Valentin, nationaal secretaris ACLVB